

OGRES NOVADA PAŠVALDĪBA MADLIENAS VIDUSSKOLA

Reģ. Nr.4313900188, "Skola", Madliena, Madlienā pag., Ogres nov., LV-5045
Tālr./fakss 65039158, e-pasts: madlienavidusskola@ogresnovads.lv, www.madlienavidusskola.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Ogres novada Madlienā pagastā

26.02.2024.

Nr. 6

Kārtība par Madlienā vidusskolas direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret skolēnu

Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu;
Ministru kabineta 2023.gada 22.augusta noteikumu Nr.474
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība
un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”

I Vispārīgie jautājumi

1. *Kārtības par Madlienā vidusskolas (turpmāk - skolas) direktora un pedagoga rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret skolēnu (turpmāk – kārtība) mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret skolēnu (mobings), nodrošinot drošu un labvēlīgu vidi personības attīstībai.*
2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp skolēniem, starp skolēnu un pedagogu vai skolas darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) skolēnu pārkāpumu gadījumos. Kārtība arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas konflikta situāciju risināšanai skolā, kā arī pārkāpumu prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē skolu.
3. Vardarbības pret skolēnu novēršanai skola papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „*Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu*”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamām bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret skolēnu.
4. Darbā ar skolēnu problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par skolēnu ieguvusi izglītības iestādes darbinieks ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie skolas direktora.

5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

II Konflikti starp skolēniem

8. Ja konstatēts konflikts starp skolēniem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

8.1. klases audzinātājs (vai cits skolas darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties ziņo skolas direktoram (direktora īslaicīgas prombūtnes laikā – vienam no direktora vietniekiem vai sociālajam pedagogam) par konstatēto konflikta situāciju, kurš savukārt ziņo bērna vecākiem; pedagogs nepieciešamības gadījumā sniedz pirmo palīdzību;

8.2. Direktors norīko atbalsta personālu (sociālo pedagogu, psihologu un medmāsu) tālāk strādāt ar cietušo skolēnu un noskaidrot negadījuma apstākļus; nepieciešamības gadījumā izsauc medicīnisko dienestu, ziņo bērnu tiesību aizsardzības institūcijām un policijai par notikušo;

8.3. ja konflikta situācija nav atrisināma sarunu ceļā, klases audzinātājs (mācību priekšmeta skolotājs) iesniedz rakstisku iesniegumu skolas direktoram, kurš lemj par sociālā pedagoga, psihologa, medicīnas darbinieka vai cita atbalsta personāla piesaisti turpmākai situācijas risināšanai;

8.4. pamatojoties uz pedagoga rakstisku iesniegumu, skolas direktors aicina konfliktā iesaistīto skolēnu vecākus uz sarunu klātienē skolā, kuras laikā cenšas panākt konflikta atrisinājumu.

9. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk skolēna uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, skolas direktors nosaka izglītības programmas apguvi citā telpā pedagoga klātbūtnē, bet ne ilgāk kā līdz attiecīgās dienas beigām. Skolas direktors nosaka atbalsta personāla pienākumus, lai nodrošinātu sadarbību skolēna vecākiem un izstrādātu individuālus atbalsta pasākumus atbilstoši skolēna vajadzībām un situācijai, veic atbalsta pasākumu īstenošanas uzraudzību, kā arī informē dibinātāju par notikušo pasākumu un plānotajiem atbalsta pasākumiem.

10. Ja plānoto atbalsta pasākumu realizācija nav devusi uzlabojumus izglītojamā uzvedībā vai arī izglītojamā vecāki nesadarbojas ar izglītības iestādi, skolas direktors nodrošina informācijas nosūtīšanu pašvaldībai, kurā deklarēta izglītojamā dzīvesvieta, un, ja nepieciešams, nodrošina izglītojamajam individuālā izglītības apguves plāna izstrādi un īstenošanu citā telpā pedagoga klātbūtnē vai attālinātās mācības atbilstoši normatīvajam aktam par attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtību, bet ne ilgāk kā vienu mēnesi. Par pieņemto lēmumu skolas direktors informē izglītojamā vecākus un pašvaldību.

III Konflikti starp skolēnu un skolas darbinieku

10. Ja noticis konflikts starp skolēnu un pedagogu vai citu skolas darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

10.1. pedagogs / skolas darbinieks vēršas pie skolas direktora ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;

10.2. skolas direktors sazinās ar skolēna vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē skolas telpās;

10.3. skolas direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, pēc nepieciešamības pieaicinot sociālo pedagogu, psihologu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

11. Ja noticis konflikts starp skolēnu un pedagogu / skolas darbinieku, pēc kura skolēns informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (kā profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

11.1. skolas direktora klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu / skolas darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

11.2. ja konflikta situāciju sarunu ceļā nevar atrisināt, tad:

11.2.1. skolēna vecāki raksta iesniegumu par notikušo skolas direktoram detalizētai izvērtēšanai;

11.2.2. izglītības iestādes pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam / skolas darbiniekam;

11.2.3. skolas direktors izveido komisiju, kuras sastāvā bez skolas direktora ir vēl vismaz 1 pedagoga pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;

11.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar skolēna vecākiem un pedagogu vai skolas darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina pārstāvi no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;

11.2.5. pēc nodarījuma izvērtēšanas skolas direktoram ir tiesības attiecībā pret darbinieku piemērot disciplinārsodus (piezīme, rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba likumdošanā noteiktā kārtībā;

11.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai darbinieka vainojama rīcība, skola nosūta vecākiem motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un rīcības atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

IV Izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi

12. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, skola veic šādas darbības:

12.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu stundu kavējumu iemeslus.

12.2. kad bērns ierodas skolā, klases audzinātājs uzklausā bērna viedokli par situāciju.

12.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem skolas pedagogiem veic skolēna novērošanu klasē.

12.4. situācijas, par kurām klases audzinātājam nekavējoties ziņo sociālajam pedagogam un skolas direktoram:

12.4.1. aizdomas, ka bērns cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;

12.4.2. saņemta informācija, ka bērns nav nakšņojis mājās,

12.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka bērna uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, bērns noslēdzies sevī, ir drūms),

12.4.4. klases audzinātājs pamanījis, ka bērnam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi, vai arī bērns nav ēdis.

13. Ja vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē skolas sociālo pedagogu un skolas direktoru.

14. Sociālais pedagogs sadarbībā ar klases audzinātāju un vecākiem analizē bērna neattaisnoto kavējumu cēloņus izmantojot gan skolēnu rakstveida paskaidrojumus, gan anketēšanu, gan individuālas sarunas, sadarbojoties ar sociālo dienestu, var veikt arī mājas apmeklējumus. Minētie uzdevumi tiek sadalīti speciālistiem izglītības iestādē.

15. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

15.1. problēmām skolā;

15.2. bērna individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas vai pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);

15.3. problēmām ģimenē.

16. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota skolas direktoram, kurš tālāk lemj par saziņu ar skolēna vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības institūciju piesaisti situācijas noregulēšanai.

Pielikumā: Madlienas vidusskolas 2024./2025.m.g. Problēmsituāciju risināšana.

Direktors

E. Viņķis

Madlienas vidusskola
2024./2025. māc. g.
Problēmsituāciju risināšana

Problēmsituācija	Darbība
Izglītojamā mācīšanās un uzvedības problēmu gadījumi(sekmes, kavējumi, uzvedība)	I līmenis 1. solis Mutisks aizrādījums. Mācību priekšmeta pedagoga ieraksts-piezīme e-klasē. Individuāla saruna ar skolēnu, ko veic attiecīgās mācību stundas skolotājs vai klases audzinātājs. 2. solis Skolēna rakstisks paskaidrojums par savu rīcību. Vecāku informēšana mutiski vai rakstiski, ko veic klases audzinātājs. Klases audzinātāja sadarbība ar sociālo pedagogu situācijas risināšanai. -sociālā pedagoga pārrunas ar skolēnu; -izglītojamā mācīšanās un uzvedības problēmu vērošana divas nedēļas, veicot mācību priekšmetu pedagogiem ierakstus “Uzvedības žurnālā”.(e-klasē vai papīra formātā) 3. solis Klases audzinātāja sadarbība ar sociālo pedagogu situācijas risināšanai. - saruna ar skolēnu un vecākiem skolā, fiksējot sarunu protokolā. Sadarbībā ar vecākiem un izglītojamo izvērtē bērna individuālo problēmu cēloni(veselības problēmas, mācīšanās grūtību cēloņus, individuālās problēmas, kas saistītas ar attīstības vai traumatisko krīzi, citas iespējamās problēmas- atkarības, ģimenes psiholoģiskās un sociālās problēmas u.c.) 4.solis Klases audzinātāja sadarbība ar sociālo pedagogu situācijas risināšanai. - individuālās uzvedības korekcijas plāna sastādīšana, ko veic Atbalsta komanda, informējot skolēnu un vecākus; - Konkrētā gadījuma vadītāja noteikšana, ko veic Atbalsta komandas vadītājs. 5.solis Informācijas par izglītojamo iesniegšana skolas administrācijai, pievienojot izglītojamā sekmju, kavējumu, uzvedības aprakstu un izrakstu, ko veic klases audzinātājs. Izglītības iestādes administrācijas iesniegums Sociālajam dienestam ar lūgumu izveidot starpinstitucionālo profesionāļu komandu un palīdzēt atrisināt šo gadījumu.

	II līmenis
Agresīva uzvedība (rupju vārdu lietošana, izaicinoša uzvedība, aizskarot pedagogu/ vienaudžus)	1.solis Agresīvās uzvedības pārtraukšana. Attiecīgās mācību stundas pedagoga aizrādījums un skolēna rakstisks paskaidrojums. Vecāku informēšana mutiski vai rakstiski, ko veic klases audzinātājs.(atsevišķos gadījumos cita persona) Sociālā pedagoga/psihologa individuālas pārrunas ar skolēnu. 2.solis <i>Atkārtota agresīva uzvedība(rupju vārdu lietošana, izaicinoša uzvedība, aizskarot pedagogu/vienaudžus).</i> Agresīvās uzvedības pārtraukšana. Mācību priekšmeta skolotājs/klases audzinātājs informē skolas administrāciju. Saruna ar skolēnu un vecākiem skolā, fiksējot sarunu protokolā. Sociālā pedagoga/psihologa izstrādātas individuālās vai grupu nodarbības. Direktora individuālas pārrunas ar skolēnu. Citu institūciju informēšana un iesaistīšana(bāriņtiesa, sociālais dienests, policija)
	III līmenis
Izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību. Skolēns ar savu agresīvo uzvedību izdarījis likumpārkāpumu.	Agresīvās uzvedības pārtraukšana un drošas vides organizēšana. Cietušā apskate.(pie medmāsu vai neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšana) Skolas administrācijas un skolēnu vecāku informēšana. Sociālā pedagoga/psihologa individuālas pārrunas ar skolēnu. Citu institūciju iesaistīšana(policija, bāriņtiesa, sociālais dienests)
Slims skolēns izglītības iestādē	Pedagogs sadarbojas ar medmāsu/sociālo pedagogu. Ziņo par izglītojamā veselības stāvokli klases audzinātājam, vecākiem, neatliekamai medicīniskai palīdzībai.
Izglītojamais nav ieradies izglītības iestādē	Ja nav saņemta informācija e-klasē no vecākiem, klases audzinātājs vai sociālais pedagogs nekavējoties noskaidro iemeslu. Klases audzinātājs veic kavējumu uzskaiti un informē skolas administrāciju par neattaisnotajiem kavējumiem.
Izglītojamais nav apmeklējis vispārējās izglītības iestādi vairāk nekā 20 mācību stundas un skolai nav informācijas par neierašanās iemeslu.	Klases audzinātājs informē skolas administrāciju. Sociālajam pedagogam tiek uzdots veikt iespējamo apstākļu noskaidrošanu. Informācijas sniegšana sociālajam dienestam un policijai.
Izglītojamais smēķē izglītības iestādes teritorijā	Pedagogs ziņo skolas administrācijai. Sociālais pedagogs ziņo vecākiem. Izglītības iestāde ziņo policijai.
Izglītojamais reibuma stāvoklī skolā	Pedagogs ziņo skolas administrācijai. Sociālais pedagogs ziņo klases audzinātājam, vecākiem par bērna veselības stāvokli(neizdarot

	secinājumus). Medmāsa/sociālais pedagogs ziņo par izglītojamā veselības stāvokli neatliekamai medicīniskai palīdzībai. Izglītības iestāde ziņo policijai.
Krīzes situācija, kura notikusi izglītības iestādē	Izglītības iestādes direktors nekavējoties ziņo glābšanas dienestiem, Izglītības nodaļai un atbilstoši kompetencei Bāriņtiesai, Sociālajam dienestam vai Policijai. Pēc atbildīgo personu norādījumiem tiek veikta skolēnu evakuācija.
Krīzes situācija, kurā iesaistīti izglītojamie	Izglītības iestādes direktors nekavējoties ziņo glābšanas dienestiem un Izglītības nodaļai. Pēc atbildīgo personu norādījumiem tiek veikta skolēnu evakuācija.
Sociāla rakstura problēmas ģimenē(bērna uzraudzības nenodrošināšana, uzmanības trūkums, konflikti ģimenē, vāja vecāku izpratne par nepieciešamību nodrošināt bērnam atbilstošu izglītību.)	Pedagogs nekavējoties mutiski vai rakstveidā ziņo sociālajam pedagogam. Informēta tiek Bāriņtiesa vai Sociālais dienests par iespējamo vecāku pienākumu nepildīšanu.
Pamatotas aizdomas par vardarbību ģimenē vai ārpus ģimenes.	Pedagogs, kuram radušās aizdomas par vardarbību ģimenē, nekavējoties telefoniski ziņo bāriņtiesai un policijai, pēc tam iesniedz savu viedokli rakstiski.
Izglītojamam nav dabiskā aizbildņa	Izglītības iestāde par visiem jautājumiem informē Sociālo dienestu.
Vecāki nav ieradusies pēc izglītojamā(vecumā līdz 7 gadiem) līdz iestādes darba laika beigām.	Pedagogs sazinās ar vecākiem vai likumiskajiem pārstāvjiem. Pedagogs ziņo skolas administrācijai. Izglītības iestāde ziņo sociālajam dienestam vai bāriņtiesaivai policijai.
Vecākiem ir izteiktas domstarpības bērnu audzināšanā(māte un tēvs nevar vienoties par bērna audzināšanas jautājumiem)	Izglītības iestāde ziņo Bāriņtiesai.
Izglītības iestāde uzskata, ka izglītojamam nepieciešams izglītību turpināt atbilstoši speciālās izglītības programmai	Izglītības iestādes Atbalsta komanda informē vecākus. Vecāki sadarbojas ar pašvaldības pedagogiski medicīnisko komisiju. Ja vecāki atsakās iesaistīties, Atbalsta komanda ziņo Bāriņtiesai par iespējamu bērna tiesību nenodrošināšanu.
Izglītības iestāde uzskata, ka izglītojamam nepieciešama ilgstoši slimojošo izglītojamo mācību organizēšana mājās vai atbrīvojums no valsts pārbaudes darbiem.	Izglītības iestādes Atbalsta komanda informē vecākus. Vecāki sadarbojas ar pašvaldības pedagogiski medicīnisko komisiju. Ja vecāki atsakās iesaistīties, Atbalsta komanda ziņo Bāriņtiesai par iespējamu bērna tiesību nenodrošināšanu.

Ar rīcības plānu un problēmsituāciju risināšanu jāiepazīstina skolas darbinieki, skolēni un viņu vecāki!